

SLŪJBA SFĀNTŪLVI
SLĀVTŪLVI CŪDIOS
HYCENIE ȘI
MĀRTŪRISITOR
COȘMĀ PROTOS AL
SFĀNTŪLVI MŪNTE

LA DECERNIA MICĂ

La Doamne strigat-am..., punem 4 stihiri.

Glasul 1,

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Cuvioase Cosma, Protos al Muntelui Athos, purtându-L pe Hristos în suflet, te-ai desfătat întru dreapta-credință; pentru aceasta ai muștrătat rătăcirile latinilor care cereau unirea în credința pe care au stricat-o; și, nedobândind cele nădăjduite, te-au dat de viu spre spânzurare.

Nu este cu puțință a adăuga ceva dogmelor Părinților, nici a răstălmăci adevărul preda-

niilor; pentru aceea îi socotim asemenea vrăjmașilor pe cei de o credință mincinoasă atunci când îndrăznesc asemenea fărădelegi: pentru aceasta veniți, cei ce cugetați ca latinii, înjunghiați-mă! striga Cosma.

Haina lui Hristos, cea dintr-un fir, prin rătăcirile ați sfâșiat-o și cu vicleșug ați înnegurat-o, le-a strigat Cosma; și credința cea nepătată, însuși Adevărul, pe Hristos L-ați înjosit, o, fără de minte, căci ați statornicit dogma purcederii Mângâietorului și de la Hristos, lucru cu adevărat întru totul fără de evlavie.

Cu dovezi neînfricate, Cosma, fără preget i-ai certat pe cei ce cugetă ca latinii, care te-au dat spânzurării ca pe un miel al lui

Hristos și ca un berbec pecetluit al Părinților din Sfântul Munte Athos; de la care primește în schimb cântarea ca un dar fiesc și ne trimite nouă binecuvântarea ta.

Slavă... **același glas**

Hrănit cu predaniile cele părintești te-ai arătat apărător și mărturisitor al acestora și pe cei ce cugetau ca latinii i-ai certat bărbătește, preafericite Cosma. Astfel încât ți-ai pecetluit mărturisirea cu sângele tău și, ajungând la fața Domnului întru desfătare, roagă-te cu dinadinsul pentru cei ce te cinstesc pe tine.

Și acum... **același glas**

Pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, Doamne, și ale Născătoarei de Dumnezeu, pacea Ta dă-ne-o nouă și ne miluiește, ca un îndurat.

LĂ STHOADNĂ

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Eufratului...

Podoabă preaminunată a Sfântului Munte, părinte Cosma, strălucit te-ai arătat, cinstita Ortodoxie propovăduind celor ce cugetau ca latinii.

Stih: Așteptând am așteptat pe Domnul și S-a plecat spre mine. (Psalm 39, 1)

Crucea ridicându-ți în Muntele Athos, Cosma, cu osârdie pentru Domnul, L-ai urmat pe Dânsul, sângele tău aducându-i-L în dar.

Stih: Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei. (Psalm 39, 3)

Cosma, te-ai arătat chip preaslăvit de mărturisire și lămurit ai certat a latinilor rătăcire, pentru care ai și fost de ei spânzurat.

Slavă..., **a Treimii, asemenea**

A Sfintei Treimi credință drept propovăduind-o în fața celor rău credincioși, lui Cosma Protosul i se arată Slava Treimii cea veșnică.

Și acum... **a Născătoarei asemenea:**

În sfântul tău locaș al Protatonului, Fecioară, sălășluit-ai cinstitele moaște ale slugii tale Cosma Protosul în grădina Ta.

Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru...

TROPARUL

Glasul 1,

Podobie: Locuitor al pustiului...

Protos al Sfântului Munte Athos, părinte Cosma, făcându-te și mărturisind credința, cel dintâi te-ai dat caznelor în chip desăvârșit, certându-i pe latini cu putere; pentru aceasta ai și fost ridicat în spânzurătoare și ai primit de la Hristos cununa nesticăciunii, luminând Biserica. Slavă Lui Dumnezeu Care te-a cinstit, Slavă Celui ce te-a sfințit și a întărit prin muncile tale sufletele ortodocșilor!

LA DECERNIA MARE

După obișnuitul început, *Fericit bărbatul...* **La** Doamne strigat-am... **punem stihirile pe 8.**

Slujba se poate combina cu a Cuviosului Sava cel Sfințit.

Glasul 1:

Podobie: *Ceea ce ești bucuria...*

Se veselește Sfântul Munte întru nevoințele tale, părinte Cosma, purtătorule al Duhului, că L-ai purtat în suflet

pe Hristos; căci acolo Crucea cum se cuvine ridicându-ți, te-ai făcut pildă minunată monahilor, între care cel dintâi te-ai arătat prin mărturisirea ta cea tare.

La apele Ortodoxiei adăpat fiind, Cosma, și rătăcirile cele rău credincioase ale latinilor certându-le, ai propovăduit a Părinților credință cu putere, fără a amesteca cele neamestecate; și, ca un fiu urmând Bisericii, te-ai arătat a acesteia mlădiță preacurată.

Nici cruzimea tiranului, nici amenințările cele cumplite, n-au tulburat al tău suflet ce ardea pentru Domnul, Părinte; pentru aceasta ai batjocorit credința cea apuseană și ai primit ca răsplată spânzurătoarea, prin care la Hristos, cel de tine dorit, ai ajuns.

Sprijinindu-te pe piatra poruncilor lui Hristos și pe credința cea dreaptă, o, Cosma, de Dumnezeu purtătorule, nicidecum nu te-ai clătinat la amenințările amăgitorilor din Apus, ci cu bărbăție certând rătăcirea lor, te-ai arătat dumnezeiesc mărturisitor până la sânge.

Alte stihiri. Glasul al 2-lea:*Podobie: Când de pe lemn...*

Când au venit în Sfântul Munte cei ce cugetau ca latinii, asemenea unor lupi înțelegători, tu te-ai făcut atunci ca o stavilă în fața acestora arătând rătăcirea azimelor precum și adaosul învățaturii celei rele a purgatoriului, dimpreună cu cea a primatului papal, cu ajutorul gurii Părinților. Pentru aceasta ai mărturisit aici, încredințându-ne prin sângele tău de cinstea ta.

Ătunci când împăratul Mihail a venit la Muntele Athos spre a-l latiniza, amenințându-i pe monahi, atunci tu, fericite, ca un întâi-stătător drept ai grăit: că nu se cuvine a înșela Credința pe care am primit-o de la Părinți lămurit. Pentru aceasta ai fost ridicat în spânzurătoare, plătind cu sânge mărturisirea ta, precuvioase Cosma.

Ătunci când norii cei întunecați ai rătăcirii veneau să acopere Muntele Athos, dumnezeiescule Cosma, atunci tu te-ai împotrivit și ai propovăduit dogmele adevărului în fața celor ce cugetau ca latinii care rătăceau, în multe greșit învățând. Atunci, ca o pasăre ai zburat prin

mijlocirea spânzurătorii, o, de trei ori fericite, la Cel la Care din pruncie râvneai.

Sfântul Munte se bucură, Cosma, preoțimea cea atotcurată; se bucură lăcașul Protatonului, cel mai presus decât toate celelalte și mai preacinstit, cel ce ține mormântul tău și racla moaștelor, pe care sărutându-le ne sfințim și făgăduințele monahicești pe care le-am făcut oarecând, pomenindu-te, le reînnoim.

Slavă...

Glasul al 4-lea:

Bine fiind hrănit cu dogmele Ortodoxiei ai vădit lămurit rătăcirile credinței celei rele a latinilor; și, neprimind părtașia celor ce s-au supus de bunăvoie acelora, ai pecetluit buna ta mărturisire prin spânzurarea ta cea amară, precuvioase Cosma. Pentru aceasta, minunându-ne de mucenicia ta, ne închinăm cinstitelor tale moaște, primind prin acestea harul cel nedespărțit de acestea, rugându-te să mijlocești dinadins la Domnul dimpreună cu Preacurata Născătoare de Dumnezeu pentru muntele cel sfânt al Athosului și pentru cei

care cu credință te cinstesc pe tine cu cântări sfinte.

Și acum... **a Născătoarei:**

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda preacurată nașterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul Născut, Același din tine cea curată a ieșit, negrăit întrupându-Se. Din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcându-Se pentru noi. Nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi neamestecat fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, Curată, cu totul fericită, să se mântuiască sufletele noastre.

DOHOD

Lumină lină...

Prochimenul zilei.

PAREMILE:

Din profeția lui Isaia citire:

(43: 9-14)

Ăcestea zice Domnul: Neamurile toate laolaltă să se adune și să se strângă popoarele! Care dintre ele ne-au dat de știre aceasta și ne-au făcut proorocii? Să-și aducă martorii și să dovedească, să audă toți și să zică: "Adevărat!" Voi sunteți martorii Mei, zice Domnul, și Sluga pe care am ales-o, ca să știți, să credeți și să pricepeți că Eu sunt: înainte de Mine n-a fost Dumnezeu și nici după Mine nu va mai fi! Eu, Eu

sunt Domnul și nu este izbăvitor afară de Mine! Eu sunt Cel ce am vestit, Cel ce am izbăvit și Cel ce am prezis și nu sunt străin la voi. Voi sunteți martorii Mei, zice Domnul. Eu sunt Dumnezeu din veșnicie și de aici încolo Eu sunt! Nimeni nu poate să iasă de sub puterea Mea și ceea ce fac Eu, cine poate strica?" Așa zice Domnul, Izbăvitorul vostru, Sfântul lui Israel.

Din Cartea Înțelepciunii lui Solomon citire:

(3: 1-9)

Sufletele dreptilor sunt în mâna Lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor fără de minte, dreptii sunt morți cu desăvârșire și ieșirea lor din lume li se pare mare nenorocire. Și plecarea lor dintre noi, un prăpăd, dar ei sunt în pace. Chiar dacă, în fața oamenilor, ei au îndurat suferințe, nădejdea lor este plină de nemurire. Și fiind pedepsiți cu puțin, mare răsplată vor primi, căci Dumnezeu i-a pus la încercare și i-a găsit vrednici de El. Ca pe aur în *topitoare*, așa i-a lămurit, și ca pe o *jertfă* de ardere întregă i-a primit. Străluci-vor în ziua răsplătirii și ca niște scânteii care se lasă pe miriște, așa vor fi. Judeca-vor neamurile și stăpâni vor fi peste popoare și Domnul va împărăți întru ei, în veci. Ei vor înțelege adevărul, ca unii care și-au pus încrederea în Domnul; cei credincioși vor petrece cu El în iubire, căci harul și îndurarea sunt partea aleșilor Lui.

**Din Cartea Înțelepciunii lui
Solomon citire:**

(5: 15-23; 6: 3)

Însă cei drepecți vor fi vii în veacul veacului și răsplata lor este la Domnul și Cel Atotputernic are grijă de ei. Drept aceea, vor primi din mâna Domnului împărăția frumuseții și cununa cea strălucitoare, căci El îi va ocroti cu dreapta Sa și cu brațul Său; asemenea unui scut, îi va acoperi. El va face arme din mânia Sa și cu ele va întări făptura mâinilor Sale ca să răsplătească vrăjmașilor. Din dreptate El își va face platoșă și din judecata cea nefățarnică își va face coif. Din sfințenia Sa va face pavază nebiruită; Iar din cumplita Sa mânie va face sabie ascuțită și lumea va porni război împreună cu El împotriva celor fără de minte. Săgețile fulgerului Său vor porni bine îndreptate și vor lovi în țintă, zburând din arcul puternic încordat al norilor. Mânia Lui, ca o praștie, va azvârli noian de grindină; apele mării se vor întărâta asupra lor și râurile îi vor îneca vijelios. Duhul puterii dumnezeiești se va ridica împotriva lor și ca viscolul îi va vântura. Astfel fărădelegea va aduce pustiire pe pământ și răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Ascultați deci, regilor, și înțelegeți, luați învățătură, voi, care judecați marginile pământului. Băgați în urechi, voi cei ce stăpâniți peste mulțimi și care vă mândriți cu mulțimea popoarelor voastre". Pricepeți că stăpânirea vi s-a dat de la Domnul și puterea de la Cel

Preaînalt, Care va cerceta faptele voastre și va pune la încercare gândurile voastre.

LA LITIE

Stihirile idiomele:

Glasul 1:

Se cuvenea ca acest Munte Sfânt al Athosului, acest chivot sfânt al Ortodoxiei, să se îmbogățească cu un astfel de Protos și mărturisitor al adevărului, luminat de Hristos, Cosma preasfinte. Căci, o dată cu năvălirea ereticilor în acest loc, te-ai asemănat pietrei celei din capul unghiului de care valurile relelor învățături ale papistașilor s-au sfărâmat, iar învățătura Evangheliei s-a propovăduit cu putere. Astfel că, spânzurat fiind, ai fost adus Stăpânului tău ca un miel preacinstit, Căruia te și rogi neîncetat pentru cei ce cu credință te cinstesc pe tine.

Glasul al 2-lea:

Cu adevărat, de multă putere este nevoie pentru a putea fi purtat numele lui Hristos, glăsuiește gura lui Gură-de-Aur cea de Dumnezeu grăitoare. Aceasta s-a văzut și la tine în chip neînfricat, preacinstite Cosma, Protos al Sfântului Munte. Căci nu te-au înduplecat amenințările celor ce cugetau ca

latinii, ci ca o tămâie binemiroitoare te-ai adus Stăpânului, lăsându-ne nouă, celor ce aducem închinare, racla moaștelor tale și ca o preacinstită moștenire, vistieria Credinței cele nepătate și străbune.

Glăsul al 3-lea:

Cel dintâi te-ai dovedit a fi după rang, cel dintâi și în statornicia în credință, arătându-te neînfricat străjer, părinte Cosma. Cel dintâi ți-ai și pus sufletul pentru Ortodoxie; cu cele mai dintâi imne să fii lăudat în preacinstitul locaș al Protatonului, în preasfânta biserică a Maicii Domnului.

.....

..TEXT..LIPSĂ...(se pun și ale Sfântului Sava)...

.....

LĂ STHOANĂ

Glăsul al 5-lea:

Podobia, "Bucură-te cămară..."

Bucură-te, Cosma, Protosul Athosului, cel ce viața ți-ai supus în întregime dogmelor, și din fapte ți-ai arătat neclintita-ți statornicie, credința strămoșească din care te-ai hrănit. Căci ai certat cu bărbăție dușmănia latinilor și a împăratului rea-

voitoare chemare. Pentru aceasta ai primit o moarte de slavă aducătoare, prin spânzurătoare, fericite; astfel prăznuind cu veselie pomenirea ta cea dumnezeiască, rugămu-ne să ni se dăruiască, cu rugăciunile tale, sfinte, harul cel ceresc.

Stih: *Așteptând am așteptat pe Domnul și S-a plecat spre mine. (Psalm 39, 1)*

Bucură-te, cuvioase Cosma mărturisitorule, cel ce ți-ai dat sufletul spre moarte neînfricoșat, pentru că în fața oamenilor aflați în rătăcire, dând întru Duhul, după dreptate, mărturie pentru dumnezeiasca credință, certându-i pe cei răucredincioși, și neprimind nici un adaos învățăturilor Părinților, părtaș făcându-te muceniei; te-ai arătat pildă pentru monahii care te-au urmat și dimpreună cu aceia ai primit cununa din mâna Domnului, Pe Care roagă-L, Părinte, să păzească de-a pururi al Athosului Munte.

Stih: *Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei. (Psalm 39, 3)*

Bucură-te, slăvite Cosma, bucuria și slava Athosului căruia Protos i-ai fost, căci în

ceasurile cele grele pe dușmanii care năvăleau în Munte tu cel dintâi i-ai certat alegând mai degrabă moartea decât a te supune dogmelor ereticilor, așa cum ziceau frații cei mincinoși drept aceea ai primit cunună de spânzurare. Deci, ne rugăm, mijlocește la Stăpânul tău, de trei ori fericite, iubitorule de fii, pentru nevoitorii din Athos de acum, ca să se dăruiască din belșug harul dumnezeiesc al Mângâietorului și osârdia cea pentru dreapta credință.

Slavă..., **Glasul al 4-lea:**

În Mănăstirea Plakareos mai întâi te-ai nevoit, iar mai apoi, pentru desăvârșirea cea în virtute ai venit în Kareea, la înalta slujire de Protos, precucivioase Părinte Cosma. Iar când viforul cel uneltit de demoni năvălit-a asupra Athosului asemenea unei lăcuste flămânde, atunci tu cu bărbăție ai propovăduit adevărul cel mântuitor, însă unor urechi asemenea celor ale viperei surde; pentru aceasta ucis cu cruzime fiind, prin spânzurare, aflatu-L-ai pe Cel pe Care întreaga viață L-ai căutat, pe Iisus, Căruia nu înceta a te ruga, părinte, pentru cei ce te cinstesc pe tine.

Și acum...

Caută spre rugăciunile robilor tăi, ceea ce ești cu totul fără de prihană, potolind pornirile cele rele împotriva noastră, din tot necazul izbăvindu-ne pe noi; că pe tine singură te avem ancoră tare și neclintită și a ta ocrotire am dobândit. Să nu fim rușinați, Stăpână, cei ce te chemăm pe tine. Grăbește-te spre rugăciunea celor ce strigă către tine cu credință: Bucură-te, Stăpână, ajutătoarea tuturor, bucuria, acoperământul și mântuirea sufletelor noastre!

Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru...

La binecuvântarea pâinilor, troparul sfântului de două ori, și Născătoare de Dumnezeu...o dată.

TROPARUL,

Glasul 1:

Podobie: *Locuitor al pustiului...*

Protos al Sfântului Munte Athos, părinte Cosma, făcându-te, și mărturisind credința, cel dintâi te-ai dat caznelor în chip desăvârșit, certându-i pe latini cu putere; pentru aceasta ai și fost ridicat în spânzurătoare și ai primit de la Hristos cununa nesticăciunii luminând

Biserica. Slavă lui Dumnezeu, Care te-a cinstit, Slavă Celui ce te-a sfințit și a întărit prin muncile tale sufletele ortodocșilor!

LĂȘTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... troparul sfântului (de două ori), Slavă... și acum... a Născătoarei.

Dacă slujba se face împreună cu a sfântului Sava atunci la „Dumnezeu este Domnul...” troparul sfântului Sava (de două ori) Slavă..., a sfântului Cosma și acum... Al Născătoarei Învierii.

După Catisma întâi, Sedealna,

Glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule...

In taină înmulțind osârdia-ți sufletească te-ai arătat, o, Cosma, asemenea unei corăbii prea încărcate; de

aceea nu te-ai înspăimântat de amenințările celor ce căutau credința ta cea neîntinată să o batjocorească, ci ai ales, cu prețul vieții tale, pentru dragostea lui Hristos, moartea prin spânzurare.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei asemenea:

Din grădina-ți, Curată, arătat-u-s-a Cosma, trandafir înmiresmat cel dintâi întru toate; căci, ținând netulburate hotarele credinței, pe cei ce latinizau, pentru sterpiciunea cugetului lor, cu bărbăție și îndrăzneală certându-i, dat ai fost unei morți cumplite.

După Catisma a doua, Sedealna,

Glasul al 3-lea:

Podobie: De frumusețea...

Dulcea mucenicie a bunei socotințe, până la sânge mucenic făcându-te, Cosma, luminat ai împlinit păstrând credința ortodoxă. Că atunci când au năvălit în Muntele Athos, celor ce cugetau asemenea Romei celei rău credincioase le-ai vădit nerozia pentru care ai fost dat spre spânzurare.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei, asemenea:

O, dragostea ta, Fecioară Stăpână pe care față de monahi pururi o arăți în Muntele Athos,

cel care ți-a fost dat oarecând asemenea unei moșteniri de la Fiul tău cel Preadulce; pentru aceasta, iubitorii de pustie plini de nădejde, aleargă sub acoperământul tău asemenea unor prunci, spre a se face părtași mijlocirilor celor iubitoare de fii.

POLIELEU Robii Domnului...

MĂRIMIRILE

Glasul 1

Stih: 1. Dumnezeu este scăparea noastră și puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (Psalm 45,1).

Fericimu-te pe tine, Sfinte Mucenice Cosma, și cinstim chinurile tale, pe care le-ai răbdat pentru Hristos.

Stih 2: Vărsat-au sângele lor ca apa, împrejurul Ierusalimului (Psalm 78,3).

Stih 3: Că pentru Tine suntem uciși toată ziua (Psalm 43,24).

Stih 4: Socotiți am fost ca niște oi de junghiere (Psalm 43,24).

Veniți, iubitorilor de Mucenici, să cinstim întru cântări pe Sfântul Cosma, zicând: pe apărătorul dreptei credințe să-l laudăm!

Stih 5: Trecut-am prin foc și prin apă, dar ne-ai scos pe noi la odihnă (Psalm 65, 11).

Stih 6: Prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale (Psalm 15,3).

Slavă..., **glasul 1:**

Slavă Ție, Treime Sfântă: Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ție, Dumnezeu!

Și acum..., **același glas:**

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Și prin tine cu noi.

Ăliluia, aliluia, aliluia, slavă Ție, Dumnezeu (de trei ori)!

Sedelnele după polieleu;

Glasul al 8-lea

Podobie: Pe înțelepciunea și Cuvântul...

Pe adevărata credință întemeindu-te, i-ai judecat cu tărie pe cei ce voiau înnoiri, care au năvălit în Munte ca niște fiare neîmblânzite; și încercau, nenorociții, cu forța pe urmele rătăcirii să-i tragă pe monahii cei cuvioși, dar te-au aflat pe tine, cetate neclintită, Cosma, și te-au spânzurat, dar îngropării nu te-au dat, pe tine cel vrednic de cinste, ci locașul Protatonului a sălășluit dumnezeiescul tău cort, părinte, căruia, de la pământ ridicându-ne, cu

credință ne închinăm
sărutându-l.

Slavă... Și acum..., a
Născătoarei:

Preasfântul Munte al lui Iisus,
Muntele Athos, de la El l-ai
cerut spre a-l face grădină
preaslăvită pentru monahii
cărora le-ai făgăduit a li te face
hrănitore și vindecătoare,
acoperământ și ocrotire,
Preacinstită Mijlocitoare. Astfel
că de pretutindenii miriade de
părinți s-au adunat aici vărsând
sudoarea și sângele nevoițelor.
Între aceștia și cinstitul Cosma
ale cărui nevoițe precum și
mutare, prăznuind-o cu imne
sfinte, pe tine, Maică, te slăvim.

Antifonul 1 al glasului al 4-lea: *Din
tinerețile mele...*

PROCHIMENUL,
Glasul al 4-lea:

Șcumpă este înaintea
Domnului moartea cuvioșilor
Lui. (Ps. 115. 6).

Stih. *Ce voi răsplăti Domnului
pentru toate câte mi-a dat mie. (Ps.115.
3).*

Toată suflarea...

EVANGHELIA:

*(Cea de la Utrenia cuviosului
Sava.)*

Psalmul 50

Slavă... **Glasul al 2-lea:**

Pentru rugăciunile Cuviosu-
lui Tău Cosma, Milostive,
curățește mulțimea greșalelor
noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născă-
toarei de Dumnezeu, Milostive,
curățește mulțimea greșalelor
noastre.

Stihul: **H**iluieste-ne Dumnezeule
după mare mila Ta și după mulțimea
îndurărilor Tale curățește fărădelegile
noastre.

Stihira, glasul al 6-lea:

Ășa cum ai slăvit Sfânta
Treime pe pământ cu
mărturisirea ta cea cinstită,
preafericite Cosma, în același
chip, după vrednicie, ai și fost
încununat în ceruri de către
Aceasta, și de la noi primește
imnele acestea astăzi când
luminat te prăznuim.

CANOANELE

Se pune canonul Născătoarei de
Dumnezeu cu irmosul pe 6, și al
Sfântului amândouă pe 8.

Dacă se pune slujba împreună cu a
Sfântului Sava, se pune: al Născătoarei
de Dumnezeu cu irmosul pe 6, (de la
slujba Sfântului Sava) al Sfântului Sava
pe 4, și al Sfântului Cosma pe 4.

*Canonul Născătoarei de Dumnezeu, al
cărui acrostih este:*

«[Aceasta] este a opta rugă către
Născătoarea de Dumnezeu».

Facere a cuviosului Iosif.

Cântarea 1:
Glasul al 8-lea:
Irmos:

Pe Faraon cel ce era purtat în
carele de război l-a cufundat
toiagul lui Moise, cel ce a făcut
minuni de demult, lovind în
chipul crucii și despărțind
marea. Și pe Israel cel fugărit,
care mergea pe picioare, l-a
mântuit, pe cel ce cânta cântarea
lui Dumnezeu.

Preaslăvite lucruri s-au grăit
despre tine, Preacurată
Stăpână, ceea ce ești singura
slavă a credincioșilor, de aceea și
slavei ce va să fie, cu rugăciunile
tale, pe mine cel ce te slăvesc
părtaș arată-mă, Preasfântă,
neîntinată Fecioară.

Binecuvântat este rodul
pântecelui tău, Preacurată, prin
care am fost sloboziți,
Preabinecuvântată Născătoare
de Dumnezeu, minune mai
presus de pricepere, vedere mai
presus de înțelegere, mântuirea
tuturor pământenilor.

Mulțimea îngerilor te roagă,
Doamne, neîncetat, adunarea

ucenicilor și a profeților ceată, a
mucenicilor și a cuviosilor Tăi,
pentru Născătoarea de
Dumnezeu, iertare de păcate să
ne dăruiască ca un iubitor de
oameni.

Pe tine ceea care ai primit în
măruntaiele tale, Curată, focul
cel covârșitor, te rog cu credință
a mă izbăvi de gheenă și a mă
slobozi cu rugăciunile tale cele
bine-primate de iadul ce mă
așteaptă, pentru mulțimea
păcatelor mele.

**Întâiul canon al Sfântului Cosma
Al cărui acrostih este:**

«Pe Cosma, Protosul Muntelui Athos
îl laud. A(thanasie)»

Același glas și irmos

Pe Cosma Preotul în cântări
să-l laudăm, pe mărturisitorul
Ortodoxiei, mântuitorul adevăr,
pe cel ce a muștrătat rățacirea
îngâmării papistașe, pe cel ce ni
s-a făcut nouă desăvârșită pildă
a credinței Părinților.

Dumnezeiasca dragoste din
pruncie te-a purtat la Muntele
Athos, Cosma, unde prin
nevoință ai strălucit întru virtuți
și, adăugând râvnă la râvnă pe
care o aveai, te-ai făcut tron al
lui Iisus prin curăția ta
sufletească strălucind.

Cu neclintită minte îndreptându-ți ochiul sufletului la Stăpânul pe toate celelalte le-ai nesocotit asemenea neguțătorului ce a aflat mărgăritarul cel prea scump al vieții la mănăstirea Plakareos.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Maică prea dulce ești, Curată, a monahilor din Athos. așa cum sfântului Petru i-ai arătat nemincinos; căci pentru făgăduința ta și cugetătorul de cele dumnezeiești Cosma bine nădăjduind, asemenea unui cerb a alergat la grădina ta.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Al cărui acrostih este:

«Dumnezeiescule Cosma, tu te-ai făcut podoabă a Ortodoxiei.»

Glasul al 4-lea:

Irmos: Deschide-voi gura mea...

Ă Athosului și a monahilor podoabă, Cosma preacinstite Protos, astăzi pomenirea ta prăznuindu-o, de bărbăția și îndrăzneala sufletului tău minunându-ne ne închinăm la racla moaștelor tale.

Ăvând ortodoxe atât viața cât și credința, preacinstite, în Athos ai strălucit, protos fiind ales al sfântului Munte și ai pecetluit, cu sângele tău, Cosma,

neprefăcută nevoița ta întru bătrâneți adânci.

Slavă...

Crucea Stăpânului tău cinstit-ai nu doar cu vorba sau purtând-o la sân, Fericite Cosma, ci ai arătat prin nevoița ta sfântă că pe Acesta L-ai iubit și pentru Acesta ai viețuit.

Și acum...**a Născătoarei:**

Monahii astăzi în biserica ta ne-am adunat, Curată Portaitissa, spre a cinsti nevoița fiului tău în duh, Cosma, al Athosului Protos, cel care în faptă L-a slăvit pe Fiul tău preaiubit.

Catavasia: Hristos se naște, slăviți-L!...

Cântarea a 3-a:

Canonul Născătoarei de Dumnezeu, Irmosul:

Cel ce ai întărit din început cerurile și ai întemeiat pământul peste ape, întărește-mă pe piatra poruncilor Tale, Hristoase, Unule Iubitorule de oameni.

Din viețuirea cea sfântă căzând, Preacurată, ajuns-am asemenea dobitoacelor și de pedeapsă vrednic întru totul; ci izbăvește-mă și mă mântuiește

de toată judecata, ceea ce L-ai născut pe Judecătorul.

Neînduplecate suspine, și lacrimi din suflet și din durerea necurmată a inimii dăruiește-mi, Fiică, cea plină de dar, spre a-mi plânge patimile de care m-am alipit din nesocotință.

Cereștile cete, duhurile cele slujitoare, adunarea profeților, a apostolilor și a mucenicilor tăi, dimpreună cu ceea ce Te-a născut pe Tine, Te roagă fierbinte, Milostive, să dăruiești poporului Tău iertare de greșeli.

Milostivirii dumnezeiești, ca ceea ce ești milostivă, Curată, mijlocește a mă învrednici, pe mine cel vrednic de milă, căci neînduplecat apucat-am deprinderi nemilosârde. Ci degrab mă întoarce la deprinderea pocăinței.

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Ah, împăratul dimpreună cu patriarhul Vecos, supunându-se rătăcirii, au încercat cu forța, cuvioase, să te facă părtaș ereziilor latine prin care aceștia spurcau credința ortodoxă.

Minte înțeleaptă având, pe papistași i-ai mustrat, că adaosul la Crez despre Duhul a fost în chip rău adăugat, căci

prin aceasta se necinstește Cuvântul, în dezacord cu tradiția care ne-a fost predată.

Cu azimiții nu pot afla unire ortodoxii spre a se împărtăși, așa ai răspuns, Cosma; pentru că Domnul artos purtat-a în mâinile Sale Preacurate din care a Mâncat la Cina cea de taină înainte de trădare.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Răniți de dragostea pentru Hristos, Preacurată, cei de tine chemați aleargă la Sfântul Munte spre a-și ridica crucea pe umeri și a vieții după rânduielile schimei monahicești.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Te-ai împotrivit cu bărbăție celor care cereau, Cosma, să te faci dimpreună cu aceștia părtaș ereziei latinilor și să te lepezi de tradiția credinței ortodoxe cea de suflet mântuitoare.

Lui Dumnezeu urmat-ai, și nu oamenilor, purtând, Părinte, neclintit mărturisirea credinței; de aceea și chinuri ai îndurat pentru ca la sfârșit să suferi și moarte cea de viață aducătoare.

Slavă...

Prin gura ta vorbea, Cosma, Duhul cel Sfânt al lui

Dumnezeu, de aceea ai și teologhisit ale credinței taine, muștrând erezia cea părelnic înțeleaptă ca ucigătoare de om.

Și acum... **a Născătoarei:**

Fă milostiv, Maică, pe Stăpânul, rugându-L pe Acesta osârduitor pentru cuvioșii care sălășluiesc în al tău Munte Athos și dă-le acestora darul cel neprețuit al Raiului celui preadulce.

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: *Cel ce Te-ai înălțat...*

Împodobit cu virtuțile, Cosma, te-ai arătat Protos al Muntelui Athos, de Dumnezeu purtătorule, iar atunci când cei ce cugetau ca latinii au năvălit ca fiarele, ai mărturisit în fața acelor credința cea ortodoxă; pentru aceasta ai primit moartea cea prin spânzurare după chinuri nenumărate, Părinte; de aceea astăzi cinștim pomenirea ta.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Înălță-ți sfintele mâini, Fecioară, și mijlocește la Sfânta Treime pentru Muntele Athos și pentru cinul preoțesc, ca astfel să rămână pururi nevătămat de atacul dușmanilor, ca să lumineze lumea cu mulțimea

monahilor din el, pe care păzește-i în toate feciorelnici.

Cântarea a 4-a:

Canonul Născătoarei de Dumnezeu, Irmosul:

Tu ești tăria mea, Tu și puterea mea, Tu Dumnezeul meu, Tu bucuria mea, Cel ce n-ai părăsit sânurile părintești și a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, iubitorule de oameni!

Zapisul cel rău al păcatelor rupe-l, Preasfântă, cu cereasca suliță care a împuns coasta dumnezeiască a Celui care a voit a se întrupa din tine, Fecioară, și mijlocește ca eu, cel ce din nesocotință m-am depărtat de la Dumnezeu, să fiu scris în cartea celor mântuiți.

Fecioară, învrednicește-mă de iertare, ca să te slăvesc cu glasuri de mulțumire, ca să te măresc cu râvnă dumnezeiască, pe tine cea care i-ai smerit pe toți prin nașterea ta cea prea mare, Precurată, care ai scăpat pe cei ce mult au păcătuit și au căzut înfricoșător.

Întru tine s-au înnoit legile firii în chip mai presus de fire, căci L-ai născut pe Cuvântul; de aceea, te rog cu credință, pe cei care mult au păcătuit și s-au depărtat de Dumnezeu întoarce-i cu rugăciunile tale, Preacurată.

Pizmașul rănit-a întreg sufletul meu cu săgețile păcatelor și cu desfătări necinstit-a a mea inimă, și de la calea cea dreaptă, Fecioară, m-a îndepărtat; de aceea strig ție: primește-mă pe mine cel ce mă întorc și mă mântuiește.

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Sfântul munte Athos s-a făcut apărător al credinței și făptuirii ortodoxe, de aceea și eu sunt dator și a arăta, și a fi, după chemare, cel dintâi care va uni lucrarea cu dumnezeieștile învățături, le striga Cosma celor ce cugetau ca latinii.

Ăcum sosit-a vremea mărturisirii mele, ca astfel credința cea de la Părinți primită să o apăr de papistași, cugeta în sine Cosma Protosul; pentru aceasta asemenea leului striga suflând foc, alegând în locul vieții pământești moartea cea de cinste.

Ășa cum stă scris, capul tuturor credincioșilor care s-au botezat este Domnul: Acesta și nu papa, după cum spuneti voi, este Cel Căruia îi suntem casă; de aceea învățătura aceasta degrabă lepădați-o, striga Cosma azimiților.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Izbăvește de rele Sfântul Munte și binecuvântează moștenirea ta care îndură acolo crude încercări, în toată ziua luptându-se cu câinii cei nevăzuți și cu dușmanii cei de suflet stricători, pentru care chemarea ta le-a fost spre moarte.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Strălucit-a viața ta asemenea luminii între monahii cei dimpreună cu tine din Athos, astfel că i-ai îndrumat pe aceștia ca protos și le-ai slujit întru smerenie, după chipul lui Hristos.

Plin de evlavia cea de Hristos iubitoare, păstrat-ai dogmele credinței, de aceea și atunci când frații cei mincinoși, Cosma, au cerut încălcarea lor, ai ales în locul acesteia moartea.

Slavă...,

Va avea loc unirea cea adevărată atunci când veți lepăda cuvintele cele deșarte, o, latinilor, și veți încuviința cuvintele Părinților, le striga fericitul Cosma.

Și acum...**a Născătoarei:**

Luminează-mi întunericul sufletului meu, ceea ce ai născut lumina lumii, Fecioară preacurată, spre a-mi vedea lămurit patimile în care dospesc, și a cere mila lui Hristos!

Cântarea a 5-a:

**Canonul Născătoarei de Dumnezeu,
Irmosul:**

Pentru ce m-ai lepădat de la fața ta, Cel ce ești lumina neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaș pe mine ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă și la lumina poruncilor tale îndreptează căile mele.

Neamurile neamurilor te fericesc pe tine, cea pururi fericită; puterile cerurilor te laudă pe tine, chemarea lui Adam cel căzut, ca pe singura între femei care ai unit cele de jos cu cele de sus.

Spre a rămâne nevătămat, neîntors de la starea cea bună, ci mergând pe calea cea dreaptă și

făcând ceea ce este plăcut Lui Dumnezeu, întărește-mă, ceea ce L-ai născut pe Cuvântul cel Preabun, Cel care ne-a vindecat de necugetare.

Cuvinte, cel ce pe cruce, pentru nemăsuratul adânc al milostivirii Tale, sângele ți L-ai vărsat, seacă adâncul patimilor mele și mă învrednicește, pentru Născătoarea de Dumnezeu, întru străpungerea inimii, să bine plac Ție, Dumnezeule.

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Te-ai arătat, părinte, cu adevărat, asemenea unui pom din grădina cea dumnezeiască a Preacuratei Maici a Lui Dumnezeu, de roade prea încărcat și plin de harul Duhului; de aceea, peste măsură le-ai dat răspuns celor care-au năvălit, dar în zadar te-ai ostenit.

De unde această nevoie de a adăuga noi învățături care înceteșează adevărul, pe care Hristos și Sfinții Părinți l-au lăsat ca pe o comoară întregii Biserici, spuneți-mi, prieteni din Apus, i-a întrebat Cosma pe azimiți.

Nici măcar o iota sau cirtă nu îndrăznim a schimba din cele ale

credinței pe care Biserica le-a arătat ca o cale neabătută fiilor ei care purced în smerenie; prieteni, nu încălcați hotarele în chip vinovat.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Lucrarea cea cu mintea a rugăciunii Lui Iisus dăruiește-mi-o, Preacurată, și cu trezvie netulburată întărește-mi sufletul meu cel ce cade în îndeletnicirile cele zadarnice ale lumii, care-mi îndepărtează de la Hristos inima.

**Al doilea canon al Sfântului
Cosma**

Ai îndurat, cuvioase, ispitele nevoițelor și încărcat ca un ciorchine ai fost adunat în snopul Sfinților pentru mărturisirea, o, Cosma, pe care în fața latinilor ai făcut-o cu suflet luminat.

Chiar dacă moarte nedreaptă voi îndura, o, nelegiuitorilor, în afara curților Bisericii nu voi ieși, ci mă voia arăta păzitor al adevăratelor dogme și pe urmele Părinților voi pași cu înțelegere.

Slavă...,

Cetele îngerilor te-au întărit, cuvioase, întru mărturisirea ta cea în fața dușmanilor și te-au încununat cu cununa lui Hristos, pentru că te-ai arătat,

prealăudate, rob al Acestuia adevărat și podoabă a Athosului.

Și acum...a Născătoarei:

Întărește-mi, Stăpână, genunchii care mi se clatină de ispitele dușmanului, dându-mi tărie cu rugăciunea cea neîncetată și cu dumnezeiasca pomenire a lui Iisus, a cărui săgeată a rănit sărmana mea inimă.

Cântarea a 6-a:

**Canonul Născătoarei de Dumnezeu,
Irmosul:**

Iartă-mi mie, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele și, Te rog, ridică-mă din adâncul răutăților; căci către Tine am strigat, auzi-mă, Dumnezeul mântuirii mele.

S-a miluit prin tine firea omenească, pentru că L-ai bine născut pe Domnul cel Milosârd, Milostivă Preasfântă; pentru aceasta, te rog, miluiește sufletul meu!

Cetele celor fără de trupuri, mucenicii, proorocii și apostolii Tăi te roagă, Hristoase, să izbăvești poporul Tău din toată primejdia, pentru ceea ce Te-a născut pe Tine.

Tu, ogorul cel nelucrat, Care L-ai născut pe Lucrătorul și Ziditorul a toate, arată-mi roditor, prin înțelegerea cea dumnezeiască, sufletul meu cel sălbăticit de patimi.

Călcat-am poruncile care mă călăuzeau spre Dumnezeu și prin voință m-am robit patimilor celor viclene; de aceea te rog, Pururea Fecioară, izbăvește-mă de asuprirea acestora!

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Și sufletul, și cugetarea sufletească nerobite păstrându-ți-le, Cosma, nu te-ai plecat la amenințările necredincioșilor, ci te-ai făcut stâlp al Ortodoxiei și pe cei credincioși i-ai umplut de veselie.

Nu primesc dogmele cele inovatoare și cangrenate, căci socotesc că noi nu suntem deasupra Părinților celor de dinaintea noastră, strigat-a Cosma azimiților și a muștră rătăcirea acelor.

Îndurat-ai cu stăruință multe chinuri, fericite, și, asemenea unui stejar împărătesc, nu te-ai înspăimântat, ci neînfricat ai alergat ca spre o nuntă, părinte,

spre spânzurătoarea care te-a ridicat.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Fericiți cu adevărat cei ce te-au câștigat ocrotitoare, fericiți cu adevărat cei care te măresc, dar de trei ori fericiți sunt cei care se nevoiesc în Muntele acesta, Preacurată.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Nimic nu mă va despărți de Domnul! strigat-a dumnezeiescul Cosma Preotul, cunoașteți aceasta, frați mincinoși; de aceea, să piară erezia, pentru că între mine și aceasta nu este nici o apropiere.

Cu râuri de lacrimi ai udat, Cosma, sfinții tăi obraji întru nevoița ta, iar acum cu cinstit sângele tău a vieții tale cuvioasă carte pecetluit-ai.

Slavă...,

Facă-se voia lui Dumnezeu așa cum ne-a fost în Scripturi dată și lămurită în chip desăvârșit de către Părinți, le spunea Cosma cu glas mare celor ce veniseră asupra-i.

Și acum...a Născătoarei:

Pe cei pe care i-ai chemat, Stăpână, spre a vieții monahicește în sfânta-ți

Grădină, învrednicește-i de vederea Fiului tău prea dulce în viața cea veșnică, așa cum ai adevărit.

CONDĂCEȘL, glasul al 8-lea:

Podobie: *Apărătoarei Doamne...*

În Ortodoxie din tinerețe fiind crescut, te-ai arătat mai pe urmă preacinstit Protos al Athosului. Și în spânzurătoare pe diavolul însuși l-ai spânzurat. Și erezia rău credincioșilor muștrându-o ai adevărit, Cosma, dumnezeiasca ta viață; pentru aceasta-ți strigăm: Bucură-te, preasfinte părinte!

ICOSȘL

Îngerii din cer s-au minunat, Cosma, de mărturisirea ta cea neînfricată și plină de tărie, iar noi luminat săvârșind sfântă pomenirea ta și închinându-ne la racla moaștelor tale mucenicești, strigăm cu veselie:

Bucură-te, podoaba Muntelui Athos;

Bucură-te, buna-mireasmă a Grădinii de Dumnezeu Născătoarei;

Bucură-te, că din tinerețe ai ridicat Crucea lui Hristos;

Bucură-te, că în chip tainic ai aprins înlăuntrul tău dragostea Lui dumnezeiască;

Bucură-te, rod al mănăstirii Plakareos;

Bucură-te, cel ce ai înfrumusețat cununa schitului Kareii;

Bucură-te, cel care ai împreunat desăvârșit fapta și contemplația;

Bucură-te, cel ce ai cinstit pe măsură rangul de protos;

Bucură-te, dumnezeiescule mărturisitor al Ortodoxiei;

Bucură-te, păstrător minunat al dumnezeieștilor dogme;

Bucură-te, slava și lauda Bisericii;

Bucură-te, pildă a monahilor din Sfântul Munte;

Bucură-te, preasfinte părinte.

SINAXARȘL

În această lună (decembrie), în ziua a cincea, săvârșim pomenirea pătimirii sfântului slăvitului cuvios mucenic și mărturisitor Cosma, cel care a fost Protos al Sfântului Munte și s-a săvârșit mucenicește în Kareea în timpul năvălirii celor ce cugetau asemenea latinilor, pe vremea patriarhului Ioan Vecos și al împăratului Mihail al VIII-lea Paleologul.

Stihuri: Cel dintâi Cosma împodobit-a Athosul ca mărturisitor al credinței și prin spânzurare cunună primit-a de la Domnul.

După sinodul de la Lion din 1274 și, oh, de nu s-ar fi petrecut!, proclamarea mincinoasei uniri a

ortodocșilor cu latinii, față de care și-a arătat părțitor acordul împăratul Mihail al VIII-lea Paleologul și patriarhul Ioan Vecos, a izbucnit o cruntă prigoană împotriva ortodocșilor(și clericii, și laici) care nu au acceptat unirea. Printre aceștia se numără și monahii care se nevoiau în Sfântul Munte și care au devenit victimele unor crude și sângeroase persecuții din partea solilor imperiali care trebuiau, sub imperiul forței, să impună supunerea acestora față de cele care, în chip fărădelege, au fost hotărâte la Lion. Și, cu adevărat, așa cum nepărțitor istorisesc izvoarele, unii dintre monahi au socotit viclean, nu din iubirea de Domnul, ci din iubire pentru oameni și pentru viața de aici, a se supune și a se face părtași latinilor; însă marea mulțime a părinților athoniți s-a împotrivit cu strășnicie și i-a muștrat cu bărbăție pe solii imperiali și filoapusenii. Acestora le-a stat în frunte cel care în vremea de atunci era Protos al Sfântului Munte, fiu al Mănăstirii Plakareos. Astfel că, mai întâi supus fiind la multe chinuri și pedepse, în cele din urmă a primit cinstita moarte prin spânzurare, făcându-se pildă pentru ceilalți dimpreună cu el mărturisitori din Kareea care au sfârșit mucenicește (a căror pomenire se face în cinci zile ale lunii decembrie). Fiind îngropat fericitul cuvios mucenic în partea de miazăzi a sfântului locaș al Protatonului, unde vreme de secole a stat neadormit aprinsă o candelă, în urma unei dări de seamă întocmită de vrednicul de pomenire

Protoepistatul Matheos, fost stareț al Vatopedului, și prin hotărârea într-un cuget a Sfintei Obști a Sfântului Munte Athos, a avut loc mutarea moaștelor sale mucenicești în decursul zilei de 18 noiembrie 1981, iar în Duminica Ortodoxiei a anului 1982 (în 22 februarie), a fost săvârșită în lăcașul Protatonului o priveghere panegirică care a durat toată noaptea, cu participarea a mulțime de părinți athoniți; atunci când s-a subliniat în chip deosebit faptul jertfei mucenicești a sfântului și mărturisitorului Cosma Protosul, a cărui sfântă pomenire, în urma hotărârii Sfintei Obști a Sfântului Munte, s-a stabilit a se cinsti în fiecare an printr-o priveghere panegirică în ziua de față a prăznirii mutării cinstitelor moaște ale acestuia.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a:

**Canonul Născătoarei de Dumnezeu,
Irmosul:**

De pogorârea Lui Dumnezeu focul s-a rușinat demult în Babilon. Pentru aceasta tinerii în cuptor, cu picioare sprintene, ca într-o grădină verde dănțuind, cântau: Binecuvântat este Dumnezeuul părinților noștri!

Prin nașterea ta cea de negrăit, ne-ai învrednicit de

lucruri înfricoșătoare și mai presus de cuvânt, Născătoare de Dumnezeu, pentru aceea mă izbăvește de iadul cel înfricoșător și învrednicește-mă de bucuria cea de negrăit, ca pururi să te laud pe tine cea prea lăudată.

În lenevie viața mea cheltuindu-o, am rămas neroditor și mă cutremur de judecată și de focul cel nestins al gheenei, Fecioară, ceea ce ai născut focul cel de nepurtat, izbăvește-mă de foc cu mijlocirea ta.

Dincolo de orice curgere e marea minune a nașterii tale; de aceea strig ție, Curată Fecioară de Dumnezeu Născătoare, fă minunate milele tale peste mine și de mânia cea viitoare izbăvește-mă și mă mântuiește.

Pe mine cel ce-am viețuit în nesimțire, care-am trecut cu vederea sfintele Tale legi și poruncile Tale cele cinstite, miluiește-mă și mă mântuiește pentru Cea Care Te-a Născut, ca un Dumnezeu Făcător de bine și mult milosârd.

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Ăvând mintea lui Hristos, Părinte, născocirile rău credincioșilor le-ai lepădat ca

mincinoase și propovăduind ne-ai învățat dogmele Ortodoxiei cele prin care Dumnezeu se cinstește cu adevărat.

Păstrător al predaniilor strămoșești bune te-ai arătat, fericite Cosma, mărturisind cu putere în fața celor ce cugetau ca latinii și căutau învoirea cu necuvioșeniile și înnoirile acestora.

Mai presus de toate cele ce sunt ai ales, Cosma, dragostea Domnului, pentru care ai lăsat lumea și te-ai arătat podoabă a Athosului și pildă de nevointă monahilor celor de aici care-ți cinstesc muncirile.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Raiul acesta, de Dumnezeu Născătoare, pe care ai căutat să ni-l dai ca pe o moștenire de la Fiul Tău, i-a odrăslit ca flori binemiroșitoare pe cei ce se nevoiesc, între care se află și Cosma, a cărui pomenire săvârșim.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Ăi fost încercat ca aurul în cuptor, fericite Cosma, mai întâi printr-o nevointă aspră iar mai apoi, desăvârșit fiind,

.....

LIPSĂ..TEXT.....

**Cântarea a 8-a:
Canonul Născătoarei de Dumnezeu,
Irmosul:**

De șapte ori nebunește a încins tiranul cuptorul haldeilor pentru cinstitorii de Dumnezeu, dar văzându-i pe aceștia mântuiți printr-o putere mai mare, a strigat: pe Făcătorul și Mântuitorul tineri binecuvântați-L, preoți laudați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos întru toți vecii!

Pe sufletul meu cel omorât, dimpreună căzut și rănit, înviază-l și-l vindecă, mintea împacă-mi și liniștește valurile ispitelor, Fecioară, și mă mântuiește pe mine, cel ce strig: Tineri binecuvântați-L, preoți laudați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos întru toți vecii!

Asemenea tâlharului strig Ție: pomenește-mă, Iubitorule de oameni; mă tânguiesc asemenea desfrânatei și strig Ție: greșit-am ca fiul cel risipitor oarecând, dar primește-mă pe mine cel deznădăjduit, care mă pocăiesc, pentru Născătoarea de Dumnezeu, cu dragoste, ca să cânt: Tineri binecuvântați-L, preoți laudați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos întru toți vecii!

Strigăm către Tine rugându-ne, Născătoare de Dumnezeu prea laudată, dimpreună cu nenumăratele puteri fără de trup, cu cetele Mucenicilor, Cuvioșilor, Apostolilor și Proorocilor, mijlocește pentru toți cei ce cu credință și cu dumnezeiesc dor Îți cântă: Tineri binecuvântați-L, preoți laudați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos întru toți vecii!

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Retorii cei trimiși de către împăratul și patriarhul arătați-s-au, cuvioase, ca niște mincinoși atunci când au voit a te supune dogmelor la care s-au învoit cu latinii, căroră le-ai răspuns: nu voim credința Sfinților Părinți a o tăgădui cu de-a sila.

Viața ta cerească a fost și nevoința ta s-a făcut minunată îngerilor și cetelor de sfinți, care de sus văzut-au prea puternica ta împotrivire în fața mincinoșilor frați și nenumăratele tale munci, în urma căroră, Cosma, de trei ori fericite, asemenea unui miel purtător de Hristos te-au dat spânzurătorii ca pe o jertfă însemnată.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Potolește, Maică, valurile ce vor veni asupra noastră, cele pe care în fiecare zi balaurul cel de oameni urâtor le ridică socotind să-i acopere pe toți, pe a căruia înălțare smerește-o, cu rugăciunile tale cinstite, și risipește cursele acestuia asemenea spumei de mare, ca să te binecuvântăm, Curată, în veci.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Ti-ai împlinit nevoița cea din Athos prin pilda morții tale, Cosma, și ți-ai arătat dragostea pe care în chip statornic ai dobândit-o către Iisus, Iubitorul de oameni, Cel Care te-a încununat cu cunună neveștejită, dăruindu-ți ca moștenire sălășluirea în rai.

Supunându-ți patimile trupești Domnului, Cosma, prin dumnezeiescul har te-ai arătat Protos al Sfântului Munte, icoană a sfințeniei de Dumnezeu zugrăvită, vădindu-te tuturor ca un sălaș preacurat al fecioriei, pentru care deosebit ai fost iubit de Preacurata.

Slavă...,

Cu numele podoabei împodobit, podoabă te-ai arătat

mulțimii monahilor din Athos, peste care în chip strălucit ai fost Protos și te-ai făcut pildă, preafericite Cosma, asemenea unei păsări cerești ridicat fiind în spânzurătoarea cea fără de glas, tăind în chip atotînțelept toată înrudirea cea pământescă.

Și acum... **a Născătoarei:**

Atunci când Fiul tău, Maică, ca un Judecător va sta să judece neamul cel omenesc, atunci tu mâinile întinde-ți pentru cei ce se sălășluiesc în Sfântul Munte al Athosului și te cinstesc pe tine în imne și cântări neîncetate și nădăduiesc în mărturiile tale.

Cântarea a 9-a:

Canonul Născătoarei de Dumnezeu, Irmosul:

Spăimântatu-s-a de aceasta cerurile și marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor în trup și pântecul tău s-a făcut mai încăpător decât cerurile. Pentru aceasta pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngerești și oamenii te mărim.

Q, pat dumnezeiesc al lui Solomon pe care-l înconjoară acum puternici în număr de șazeci, în care S-a odihnit Cuvântul, după spusa

dumnezeieștii Scripturi, pe mine cel de mii de demoni tulburat acum păzește-mă nebiruit cu puterea ta, Curată Pururea Fecioară.

Roureză-mi dumnezeiasca dulceață, ceea ce ai născut Dulceața tuturor, și cu mijlocirea ta îndulcește-mi sufletul meu cel otrăvit cu al șarpelui venin, care s-a înstrăinat pururea cu amare păcate, ceea ce ești păzitoarea cea nerușinată a credincioșilor.

Soare al slavei, lisuse, luminează-mi sărmanul meu suflet prin mijlocirile Curatei, dumnezeieștii fiice care Te-a născut, ale slujitorilor celor fără de trup, ale cinstiților apostoli, ale ierarhilor, proorocilor și slăviților mucenicilor și ale cuvioșilor Tăi.

Mă cutremur, de cea de-a doua Ta venire, Cel ce singur ești Împărat, și mă spăimântează cu totul osândit și neputincios fiind, Doamne, de aceea, înainte de sfârșit, Ție-Ți strig: pentru ceea ce Te-a născut milostivește și mă mântuiește, Milostive, Bunule și Iubitorule de oameni.

Întâiul canon al Sfântului Cosma

Se bucură Athosul cu dumnezeiască cuviință văzându-te stând între sfinți, părinte Cosma, și raclii cinstitelor tale moaște închinându-se cu credință primește în schimb, ca rouă duhovnicească, harul Mângâietorului Care într-însele rămânând sfințește fără a se arăta vederii.

Te-ai învrednicit o, Cosma, de îndumnezeirea pentru care toți oamenii am fost zidiți, dar pentru multele învoiri cu lucrurile pământești nu mai suntem în stare a pomeni de aceasta; pentru aceea, cu rugăciunile tale, sfinte, ochii inimii noastre îi curățește ca să ne ațintim privirea asupra sfârșitului vieții.

De-a unor aducătoare de dumnezeiască sfințire ne închinăm cinstitelor tale moaște, părinte Cosma, pe care într-adevăr, ca pe o neprețuită comoară dimpreună cu mormântul le adăpostește locașul slăvit al Protatonului, cerând a ni se dărui de la Hristos, Cel ce te-a slăvit, dezlegarea de păcate.

A Născătoarei de Dumnezeu:

De-a pururi clerul tău, Preabună, prin grija ta rodește

la toată Biserica Ortodoxă ca flori cu totul bine mirositoare pe nevoitori și-i arată pe aceștia pilde ale iubirii celei dumnezeiești, între care și Cosma Protosul care, atât în nevoița, cât și în chinurile sale, ni se vedește ca pildă.

Al doilea canon al Sfântului Cosma

Podoabă dumnezeiască a mănăstiri Plakareos ești, părinte Cosma, care te-a hrănit pe tine și te-a arătat al Muntelui Athos Protos, căreia îi aduci azi mulțumiri în taină ca unei maici; roagă-te cu osârdie pentru cei ce te fericesc pe tine și slăvesc pomenirea ta în chip cuvios.

Ne îmbogățim cu tine, Cosma, toți cu un mare rugător cei ce ne voim în locul acesta în care și tu ai viețuit și, prin mărturisirea ta, slăvit-ai cu tărie moștenirea credinței Ortodoxe, făcându-te canon de nestrămutat.

Muntele cel slăvit se veselește astăzi cu pomenirea ta, iar mulțimea călugărilor, preafericite Cosma, vârtos se bucură și schitul Kareii slăvite saltă minunat avându-te protos și ocrotitor nebiruit pururea mijlocind la Hristos.

Slavă...,

Eu gura, Cosma, viața cea neprefăcută și muncile tale lăudându-le din inimă, pe tine te rugăm cu mijlocirea ta la Domnul, pe toți care se sălășluiesc în Muntele cel preasfânt învrednicește-i să se facă locuitori ai raiului.

Și acum... **a Născătoarei:**

Eu cântări veselitoare te cinstim, Stăpână, și te ferim pe Tine cea pururi fericită și Doamnă a Grădinii Muntelui Athos, prăznuind astăzi în locașul Protatonului dumnezeiasca pomenire a vlăstarului tău, Cosma cel slăvit, care a mărturisit aici.

LYMINÂNDA

Glasul al 2-lea:

Podobie: *Cu ucenicii să ne suim...*

Pe Domnul din pruncie căutându-L, de Dumnezeu fericite, ca o căprioară sprintenă ai alergat la Athos și acolo ai strălucit nevoindu-te, primind toiagul de Protos; pentru aceasta hristoșii mincinoși ca niște lupi temuți au venit cu multă cruzime vrând să-și statornicească erezia; ci, Cosma, pentru că te-ai împotrivit, te-au omorât prin spânzurare.

Slavă..., Și acum..., a **Născătoarei:**

Ă lui Dumnezeu Mireasă, Împărăteasă a Muntelui Sfânt, pe acesta-l scapă de primejdii cu dumnezeieștile Tale mijlociri, iar pe cei ce se nevoiesc în el umple-i de har dumnezeiesc spre a vieții lucrând isihia și virtutea, după porunca Părinților, spre a moșteni cetatea cea cerească.

LĂ LĂVDE

Se pun stihirile pe 4,

Glasul al VIII-lea.

Podobie: O, preaslăvită minune...

Cosma, părinte preacuvioase, rănit de dumnezeiasca dragoste ai plecat în Athos și crucea nevoiței ai apucat cu osârdie, pildă tuturor monahilor făcându-te, asemeni îngerilor viețuind, pentru aceea te-ai învrednicit a fi Protos, Sfinte, și în rai și pe pământ prin harul Domnului.

Cosma, părinte preasfinte, cu pâinea vieții hrănit fiind, pe azimiți, care în Athos au năvălit, tu i-ai muștrat cu gura ta de Dumnezeu grăitoare, arătând care este predania și rânduiala cea mai bună a Bisericii; dar vorbindu-le celor ce nu pot asculta tu ai primit ca plată a

mărturisirii tale slăvită spânzurare.

Cosma, părinte neînfricat, te-ai răstignit Lui Hristos; și asemenea Lui, vânat fiind de amenințări, nu te-ai spăimântat și nici măcar de moarte; pentru aceea, ca pe un dar de Dumnezeu dăruit, cu bucurie ai primit spânzurarea, lăsându-ne tuturor nădejdea învierii, prin care ne vom uni cu Dătătorul de viață.

Cosma, părinte, prin tine S-a slăvit Hristos în muntele Athos; și astăzi pomenirea ta cu evlavie prăznuind, ne închinăm raclei moaștelor tale care izvorăște dumnezeiescul har și ne rugăm: pururi mijlocește pentru noi la Domnul pentru sufletele noastre, slăvite cuvioase mucenice.

Slavă..., **același glas**

Horul cel prea întunecat al rătăcirii amenințând a acoperi până și Sfântul Munte, grăit-ai astfel, Cosma: prieteni, așa cum am auzit, am crezut; și așa cum am crezut, mărturisim: că în afara Bisericii nu este mântuire. Pentru aceea stăruim în predaniile străbune, nicidecum înfricoșându-ne nici întristarea, nici necazurile și nici moartea. Pentru aceasta, ca răsplată a

împotrivirii tale de Dumnezeu cuvântătoare, judecătorii cei nedrepti ți-au pregătit spânzurătoarea, pentru care primind astăzi aceste laude, roagă-te, preasfinte, pentru noi Lui Hristos, Cel ce încununează. Și acum...

Stăpână, primește rugăciunile robilor tăi și ne izbăvește pe noi din toată nevoia și necazul.

Doxologie mare și celelalte, după rânduială.

LĂ LITURGHIE

La Fericiri punem 8 stihuri 4 din Cântarea a 3-a, (a Sfântului Sava) și 4 din Cântarea a 6-a a Canonului sfântului.

Întru împărăția Ta când vei veni, pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

Pe 12

Fericți cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Pe 10

Fericți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericți cei flămânzi și însetați de dreptate, că aceia se vor sătura.

Pe 8

Fericți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Fericți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Fericți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Fericți cei prizoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocări și vă vor prizoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Nimic nu mă va despărți de Domnul! strigat-a dumnezeiescul Cosma Preotul, cunoașteți aceasta, frați mincinoși; de aceea, să piară erezia, pentru că între mine și aceasta nu este nici o apropiere.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Cu râuri de lacrimi ai udat, Cosma, sfinții tăi obraji întru nevoința ta, iar acum cu cinstit sângele tău a vieții tale cuvioasă carte pecetluit-ai.

Slavă...,

Facă-se voia lui Dumnezeu așa cum ne-a fost în Scripturi dată și lămurită în chip desăvârșit de către Părinți, le

spunea Cosma cu glas mare celor ce veniseră asupra-i.

Și acum...a **Născătoarei:**

Pe cei pe care i-ai chemat, Stăpână, spre a vieții monahicește în sfânta-ți Grădină, învrednicește-i de vederea Fiului tău prea dulce în viața cea veșnică, așa cum ai adevărit.

TROPARUL,

Glasul 1:

Podobie: Locuitor al pustiului...

Protos al Sfântului Munte Athos, părinte Cosma, făcându-te, și mărturisind credința, cel dintâi te-ai dat caznelor în chip desăvârșit, certându-i pe latini cu putere; pentru aceasta ai și fost ridicat în spânzurătoare și ai primit de la Hristos cununa nesticăciunii luminând Biserica. Slavă lui Dumnezeu, Care te-a cinstit, Slavă Celui ce te-a sfințit și a întărit prin muncile tale sufletele ortodocșilor!

CONDACUL, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamne...

În Ortodoxie din tinerețe fiind crescut, te-ai arătat mai pe urmă preacinstit Protos al Athosului. Și în spânzurătoare pe diavolul însuși l-ai spânzurat. Și erezia

rău credincioșilor muștrându-o ai adevărit, Cosma, dumnezeiasca ta viață; pentru aceasta-ți strigăm: Bucură-te, preasfinte părinte!

ĂPOSTOLUL ȘI EVANGHELIA

(vezi la 2 Septembrie apostolul și evanghelia Sf. Mamant).

Chinonicul: Întru pomenire veșnică fi-va dreptul. Aliluia.

Mărimurile

Bucură-te, slăvite Protos al Sfântului Munte, Cosma de Dumnezeu purtătorule și mărturisitor al Lui Hristos, al tuturor ortodocșilor chip și pildă și solitor la Hristos al celor ce laudă.

Stihuri:

Cosma, primește-mi cântarea cea neîmpodobită și, ca un Părinte, împodobește-mi sufletul cu virtuți.

Săvârșitu-s-a, cu Dumnezeu Cel Sfânt, rânduiala de față la Sfânta Mănăstire Simonos Petras, în 8.11.2007 din cinstita poruncă a Sfintei Obști a Sfântului Munte Athos, prin mâna Ierom. Athanasios Simonopetritis, Innograf al Sfintei Biserici celei Mari a Lui Hristos.

